

Tisková zpráva
Lucemburk 28. června 2021

EU potřebuje silnější a jednotnější dohledový rámec pro boj proti praní peněz

Přestože se hodnota podezřelých operací v rámci Evropy odhaduje na stovky miliard eur, EU nemá k prevenci a boji proti praní peněz a financování terorismu jednotný přístup. Příslušné orgány EU se sice podílejí na tvorbě politik a koordinaci a mají určité omezené přímé pravomoci, ale většina činností je řízena na vnitrostátní úrovni. Ve zvláštní zprávě Evropského účetního dvora (EÚD) se závěrem uvádí, že opatření v boji proti praní peněz a financování terorismu na úrovni EU mají nedostatky a že dohledový rámec EU je roztříštěný a špatně koordinovaný, takže nezajišťuje jednotný přístup a rovné podmínky.

Praní peněz je postup „legalizace“ výnosů z trestné činnosti jejich filtrováním přes běžnou ekonomiku, aby se zastřel jejich nelegální původ. Europol odhaduje, že hodnota podezřelých operací v Evropě odpovídá přibližně 1,3 % HDP Evropské unie. Celosvětově se toto číslo podle odhadů blíží ke 3 % světového HDP. Z aktuálních údajů vyplývá, že přes 75 % oznámených podezřelých operací pocházelo od úvěrových institucí ve více než polovině členských států.

„Nedostatky na úrovni EU v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu je potřeba vyřešit a dohledovou roli EU výrazně posílit,“ uvedl člen Evropského účetního dvora odpovědný za zprávu Mihails Kozlovs. „Právo EU ještě zdaleka není prosazováno rychle a jednotně. Pro začátek by EU měla, je-li to možné, přednostně využívat nařízení před směrnici, protože je potřeba, aby právní předpisy byly na úrovni členských států prováděny jednotným způsobem.“

V současné době jsou pravomoci EU, pokud jde o boj proti praní peněz a financování terorismu, rozděleny mezi několik subjektů. Evropská komise vypracovává příslušné právní předpisy, sleduje jejich začlenění do legislativy členských států a zabývá se analýzou rizik. Auditoři zjistili v plnění těchto úkolů nedostatky. Právní předpisy v oblasti boje proti praní peněz jsou složité a jejich provádění bylo v rámci EU dosud příliš pomalé a nerovnoměrné. Pokud jde o hodnocení rizik, podle zjištění auditorů neukazuje změny v čase a chybí v něm zeměpisné zaměření i účinné stanovení priorit. EU prozatím nepřijala samostatný seznam vysoce rizikových třetích zemí, které představují

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

pro vnitřní trh EU hrozbu z hlediska praní peněz. Nepodařilo se jí ani aktualizovat statistické údaje v této oblasti, takže je rozsah praní peněz a financování terorismu v EU obtížné posoudit.

Evropský orgán pro bankovníctví (EBA) má pravomoc provádět šetření pro podezření porušení práva EU v této oblasti a tuto pravomoc uplatňuje. Od roku 2010 však dospěl pouze k jedinému zjištění o porušení práva EU v souvislosti s praním peněz a financováním terorismu a neprovedl žádné šetření z vlastního podnětu. Auditóři také našli důkazy o pokusech lobbovat u členů rady orgánů dohledu v době, kdy projednávali možné doporučení v případě porušení práva EU. Svědčí to o tom, že rozhodování orgánu EBA na vysoké úrovni mohlo být ovlivněno vnitrostátními zájmy (podobné závěry uvádí [zpráva EÚD z roku 2019 o zátěžovém testování orgánu EBA](#)). Auditóři také zjistili, že Komise nemá žádné interní pokyny k postupu, jakým předkládat orgánu EBA žádosti o zahájení šetření. Takový postup byl zahájen jen ojedinele a zpravidla poté, co o případu informovala média.

Posledním bodem, který auditóři analyzovali, bylo začlenění rizika praní peněz do obezřetnostního dohledu nad bankami v eurozóně. Zjistili, že Evropská centrální banka (ECB), která od roku 2014 vykonává nad velkými bankami přímý dohled, začala úspěšně sdílet informace s vnitrostátními orgány dohledu, ale že nemá povinnost ani pravomoc zkoumat, jak tyto orgány s takovými informacemi nakládají. Kvalita materiálů sdílených vnitrostátními orgány dohledu se vzhledem k vnitrostátním postupům také značně různila. EBA v současnosti pracuje na aktualizaci příslušných pokynů. Ty bude nutné dokončit a následně je ECB a vnitrostátní orgány dohledu musí co nejdříve provést, doporučují auditóři.

Základní informace

V roce 1991 přijala EU svou první směrnici o boji proti praní peněz, naposledy aktualizovanou v roce 2018. Cílem směrnice je bojovat proti hrozbám, které plynou z praní peněz pro vnitřní trh, a tím předcházet financování terorismu. Evropská komise plánuje v dohledné době předložit návrh na samostatný orgán dohledu v oblasti praní peněz a financování terorismu.

Zvláštní zpráva č. 13/2021: „Úsilí EU v boji proti praní peněz v bankovním sektoru je roztříštěné a provádění nedostatečné“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu).

Kontakt pro tisk

Tiskové oddělení EÚD: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502